

Trăire creștină Nașterea Domnului, începutul unui altfel de pelerinaj (II)

Prin Nașterea Fiului lui Dumnezeu pe pământ și călătoria noastră prin viață, a creștinilor de astăzi, se luminează de „*Lumina cunoștinței*”. Dacă înainte de venirea lui Hristos oamenii viețuiau în lumea aceasta ca într-un pământ „*pusti și neumbat și fără de apă*”, întrebându-se în zadar cine suntem, de unde venim și încotro mergem, nouă creștinilor, lămurit, ne spune Hristos: „*Jeșit-am de la Tatăl Meu și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl*.” Acesta este și drumul fiecărui om. El vine de la Dumnezeu și se întoarce la Dumnezeu. Calea pe care merge este însă calea pe care a mers Hristos și calea este însuși Hristos. El a zis: „*Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine*.” Plecăm de la Nașterea Domnului spre împărăție; de la Domnul spre Domnul, nu singuri, ci cu o călăuză, cu Domnul însuși, cu Emanuel care se tâlcuiește „*Dumnezeu este cu noi*.” Aceasta este chezașia, este puterea, în virtutea căreia creștinul își păstrează seninătatea și echilibrul în fața tuturor răutăților vieții și poate exclama precum profetul David: „*Că de voi și umbra în mijlocul morții, nu mă voi teme de rele; că Tu cu mine ești*.” Fiecare clipă a vieții noastre devine astfel o treaptă spre apropierea de Dumnezeu, o parte a scării care ne urcă la El, fiecare moment devine un mod de a ne regăsi cu El pe calea căutării. Acest urcuș duhovnicesc presupune bineînțeles și o „*lăsare în urmă*”, asemenea Sfinților Apostoli care „*au lăsat toate și*” L-au urmat pe Mântuitorul: „*lată noi am lăsat toate și*” am urmat Tău. „*Dar, lăsarea în urmă*” nu înseamnă pentru noi că trebuie să abandonăm tot ce avem, case, familii, locuri de muncă, ci semnifică abandonarea stării vechi, a condiției inferioare, a stării de păcat. Numai în acest mod putem parcurge pelerinajul vieții noastre spre a-L găsi pe Domnul, și, aflându-L, să dăm glas în aceeași simțire cu Sfinții Apostoli Petru, Iacob și Ioan, când au văzut strălucirea dumnezeiască pe muntele Tabor și au exclamat: „*Învățătorule, bine este ca noi să fim aici!*”

Dreptmăritori creștini,

Sfânta Biserică încheie toate slujbele ei cu această rugăciune: „*Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri, Doamne Iisus Hristoase, Dumnezeule nostru, mântuiește-ne pe noi*”, arătând comuniunea de iubire și de rugăciune între Biserică luptătoare, de pe pământ, și cea triumfătoare, din ceruri. În același duh de comuniune și spre real folos duhovnicesc se cuvine să aducem și noi, prin cuvânt, în mijlocul nostru pe Sfinții Părinți ai Bisericii care s-au împărțit din roadele Sfintei Întrupări și au tâlcuit cu multă înțelepciune înțeleșurile adânci ale acesteia. Drept aceea, să ascultăm ceea ce ne învață Sfântul Maxim Mărturisitorul despre Întruparea Fiului lui Dumnezeu, când zice: „*Aceasta este taina cea mare și ascunsă. Aceasta este ținta fericită pentru care s-au întemeiat toate. Acesta este scopul dumnezeiesc, gândit mai înainte de începutul lucrurilor. Spre această țintă finală privind, Dumnezeu a adus la existență ființele lucrurilor. Acesta este cu adevărat sfârșitul providenței și al celor providențiate, când se vor readuna în Dumnezeu cele făcute de El... Iar vestitor al ei s-a făcut însuși Cuvântul ființial al lui Dumnezeu devenit om. Căci Acesta a dezvăluit însuși adâncul cel mai dinlăuntru al bunătății părintești și a arătat întru Sine sfârșitul pentru care au primit făpturile începutul existenței. Fiindcă pentru Hristos sau pentru taina lui Hristos au primit toate veacurile și cele aflătoare înlăuntrul veacurilor, începutul existenței și sfârșitul în Hristos.*”

Unirea lui Dumnezeu cu omul nu este un eveniment întâmplător, ci țelul pentru care au fost alcătuite toate. Prin Sfânta Întrupare, Dumnezeu-Omul intră în istorie pentru a dăru omului și lumii mila cea nesfârșită a lui Dumnezeu și a pune început unei noi umanități al cărei sfârșit este tot în Hristos. Nașterea Domnului este centrul, sensul și scopul lumii, căci după cum spune Sfântul Apostol Pavel „*în El trăim și ne mișcăm și suntem*.” Hristos este totul pentru noi. Dacă nu-L avem pe Hristos nu avem nimic, iar dacă îl avem pe Hristos atunci avem totul. Acest adevăr ni-l întărește un alt Sfânt Părinte când spune:

„*Ținta tuturor celor ce se nevoiesc după Dumnezeu este să placă lui Hristos, Dumnezeului nostru, și să primească împăcarea cu Tatăl prin împărțirea de Duhul și să dobândească mântuirea prin aceasta. Căci în aceasta stă mântuirea fiecărui suflet și a fiecărui om. Neîmplinindu-se aceasta, deșartă e osteneala și lucrarea noastră și fără rost e toată calea care nu duce la aceasta pe cel ce aleargă pe ea.*” Hristos este izvor de viață și chip al desăvârșirii creștine, iar Cel ce lucrează această schimbare, sălășluindu-L pe Hristos în noi, este Duhul Sfânt. De aceea scopul nostru permanent trebuie să fie dobândirea Duhului Sfânt, fără de care, deșartă se arată toată „osteneala și lucrarea” vieții noastre.

Hristos Dumnezeu S-a născut pentru toți oamenii, iar harul Sfântului Duh de asemenea este dăruit tuturor, însă, El Se sălășluiește numai în sufletele acelor cărora Iisus Hristos le-a grăit: „*Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el.*” În împlinirea acestui îndemn mântuirea „*fiecărui suflet și a fiecărui om*”.

Iubiți fii sufletești,

În sărbătoarea Nașterii Domnului, Dumnezeu se descoperă omului și omul îl descoperă pe Dumnezeu. Dumnezeu și omul se întâlnesc față în față. Am înțeles din cele rostite mai înainte că pentru a deveni mântuitoare, această întâlnire necesită o „lăsare în urmă”, o abandonare a stării vechi, o nouă cale și un nou mod de viață. Pentru această sfântă întâlnire noi ne-am pregătit din vreme prin rugăciune și prin post. Iar dacă înțelepții magi au adus ca daruri la întâlnirea lor cu Dumnezeiescul Prunc aur, smirnă și tămâie, ne întrebăm ce daruri l-am putea aduce, noi, astăzi? Este postul nostru bine primit? Sunt faptele noastre cu bună mireasmă? Ne răspunde la aceste întrebări profetul Isaia când spune: „*Nu știți voi postul care îmi place? - zice Domnul. Rupeți lanțurile nedreptății, dezlegați legăturile jugului, dați drumul celor asupriți și sfărâmați jugul lor. Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l.*”

Constatăm că unii consideră creștinismul doar ca pe un cod de precepte morale și, când trebuie să se căiască, o fac conform acestui cod, respectând și împlinind numai de formă anumite ritualuri. Dar nu la acest nivel relaționează Dumnezeu cu noi. Dumnezeu așteaptă de la noi o atitudine în care a iubi și a împărtași iubire să devină un „*modus vivendi*”, de altfel, singurul necesar și mântuitor. Măsura cu care împărtașim dragostea față de semenii noștri trebuie să fie dragostea față de noi înșine. În lumina Nașterii Domnului și noi suntem cuprinși în aceste zile de simțăminte alese: împărțim daruri celor dragi, facem milostenie, primim colindătorii și, în general, ne manifestăm iubitori față de toți. Însă în virtutea adevărului că Hristos S-a născut o dată în Betleemul ludei, dar nu conțenește să Se nască în inimile credincioșilor, se cuvine să înțelegem că atitudinea pe care o manifestăm cu ocazia sărbătorii să fie sămânța cea bună din care să rodească bunătatea, iertarea și încrederea pe care să le manifestăm în toată vremea. Pelerinii prin această lume, căci „*nu avem aici cetate stătătoare*”, călători spre împărăție, dar nu singuri, ci împreună cu Dumnezeu întrupat, trebuie să avem puterea ca, în orice păcat al semenii noastre, să vedem ocazia de a ierta, în orice cădere a noastră, să vedem șansa de a ne ridica, în orice apus de soare, să avem nădejdea unui nou răsărit. De aceea Crăciunul este, an de an, mereu nou pentru că ne invită să reprimem dragostea lucrătoare, să renaștem în credință, să ne deschidem spre nădejde.

Am văzut cum în Sărbătoarea Nașterii Domnului, printr-o minunată rânduială, toate se află în pelerinaj, toate călătoresc: Dumnezeu spre om, omul spre Dumnezeu, Maica Domnului cu Pruncul spre Betleem, magii spre locul nașterii, chiar și steaua călătorește, călăuzind pe magi. Din aceeași rânduială de sus, anul acesta avem bucuria unui eveniment deosebit în Sfânta noastră Episcopie și în Țara noastră. Un eveniment în care vedem cum Nașterea Domnului continuă să ne cheme tot mereu la sfânt pelerinaj. Un pelerinaj în care „*lăsăm toate*” și căutăm să ne întărim sufletele întru credință, nădejde și dragoste. Astfel, cu înalta binecuvântare a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și prin strădania deosebită a preacuvioșilor părinți de la Mănăstirea Pantocrator din localitatea Drăgănești-Vlașca, sunt aduse la această sfântă mănăstire, spre închinare, Darurile Magilor. Potrivit tradiției, Maica Domnului a păstrat aceste daruri, iar la adormirea sa le-a lăsat Bisericii din Ierusalim. Darurile Magilor se păstrează la Mănăstirea Sfântul Pavel din Muntele Athos și acum ele ajung pentru prima dată în țara noastră. Aducerea acestor sfinte odoare în mijlocul credincioșilor din Episcopie noastră este o mare binecuvântare deoarece ele sunt încă o mărturie, alături de multe altele, a autenticității evenimentelor descrise de Sfânta Scriptură și care întăresc credința noastră. Prin atingerea și cinstirea acestor daruri, pe care însuși Hristos și Maica Domnului le-au atins, noi ne simțim contemporani, devenim martori și mărturisitori ai faptelor de mântuire întâmplătoare în vremea aceea.

Darurile aduse de magi prefigurează în chip simbolic întreaga operă răscumpărătoare a Domnului Hristos: aur pentru că este împărțit veacurilor, tămâie deoarece El este Marele Arhieru ce Se aduce pe Sine însuși ca jertfă, smirnă întru vestirea morții Sale pe Altarul crucii. Cinstirea acestor daruri și atingerea de ele ne îndeamnă să pășim și noi pe urmele Sale, înmulțind în viața noastră faptele dragostei, al slujirii și al răbdării Lui.

Să-i mulțumim lui Dumnezeu pentru cele de care am avut parte în acest an, să fim gata să ne bucurăm și să-l mulțumim și pentru cele ce vor veni, căci toate din rânduiala Lui vin.

Vă îmbrățișăm părintește pe toți și vă dorim să petreceți Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului și ale Bobotezei în pace și cu sănătate deplină, iar Anul Nou 2024 să vă fie luminat și de alese bucurii încununat!

LA MULȚI ANI!

Al vostru către Domnul, pururea rugător spre tot binele

†GALACTION
EPISCOPUL ALEXANDRIEI
ȘI TELEORMANULUI

„Verba volant, scripta manent”

Journal de scriitor

1.12.2023 – Ziua Națională a României. Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu”. Dimineață. Aduțați la o cafea, înainte de începerea ceremonialului dedicat Comemorării Eroilor Marii Uniri la Parcul de Onoare a Cimitirului Central al Municipiului Roșiori de Vede. Cu membrii Asociației „Radu Grămăticul” și colegii de la Cultură... memorabil, îți spui. După amiaza, gândurile patriotice te asediază: România este casa în care te-ai născut, este acasă, este mama care te așteaptă în prag, cu toți prietenii ei necuvântători, cu tot albul încăperilor mirosind a busuioc și a pâine...

* Tânără din Peru, studentă la București cu bursă de la statul român: „M-am uitat pe hartă și am văzut că România e în centrul lumii”. Nayeli del Pilar Tinoco căuta, acum doi ani, o țară unde să meargă la facultate, povestește ea pentru Libertatea. Așa a aflat că statul român acordă burse pentru studenți străini din afara UE acoperind o parte din costuri: școlarizare, cazare la cămin și 65 de euro pe lună, în jur de 320 de lei (libertatea.ro). Și când te gândești că atâția străini se simt ca acasă în România...

3.12.2023 – „Când te întinzi ca să apuci stelele, s-ar putea să nu le prinzi, dar nici nu te vei întoarce cu un pumn de noroi” (Leo Burnett).

5.12.2023 – „Satul românesc a născut eternitatea: fără tradiție, nu mai are poezie; fără copii, nu mai are viitor; fără viitor, se ruinează și pierel!” (Iulian Chivu).

13.12.2023 – „Păstrează-ți timp pentru a visa – este ca și cum ai face autostopul pe drumul către o stea. Păstrează-ți timp pentru a iubi și a fi iubit – acesta este privilegiul zeilor” (zicală englezească).

17.12.2023 – „Trei țări din lume nu sărbătoresc Crăciunul! Crăciunul în Coreea de Nord nu a mai fost sărbătorit din 1948, când statul a început să impună pedepse drastice pentru cei care îndrăzneau măcar să împodobescă bradul. Cum autoritățile doresc ca loialitatea cetățenilor să aparțină exclusiv familiei Kim, Crăciunul, cât și religia în general, a devenit o problemă pentru regimul din Coreea de Nord. Arabia Saudită - legislația din această țară interzice „expunerea vizibilă” a însemnelor religioase de Crăciun. În plus, sărbătorii precum Sfântul Valentin sau Halloween sunt, de asemenea, interzise în Arabia Saudită. Tajikistan - acest mic stat din spațiul ex-sovietic, de la granița de nord a Afganistanului, a luat o serie de măsuri severe pentru a păstra

caracterul secular al societății sale. Aici, imaginea lui Moș Crăciun, decorațiunile și bradul de Crăciun sunt interzise. Nici artificiiile nu sunt permise, iar magazinele nu comercializează sub nicio formă decorațiuni!” (https://m.dcnws.ro).

19.12.2023 – „Vei găsi bunătate și adevăr oriunde vei merge. Dacă alegi adevărul, fiindcă el este cel mai apropiat de pământ” (Ann Wright).

22.12.2023 - Furtuna Pia, care a făcut prăpăd în Marea Britanie, va lovi și România cu puterea unui uragan, avertizează meteorologii. Administrația Națională de Meteorologie (ABM) a emis vineri două coduri, unul portocaliu și unul galben, de viscol puternic și ninsori (https://stirileprotv.ro).

23.12.2023 – Și într-adevăr furtuna s-a dezlănțuit și asupra României. A nins neîntrerupt la munte, turiștii au rămas blocați în drumul spre vacanță. Din cauza coloanelor de mașini, echipajele de la deszăpezire nu au putut interveni. Acolo unde nu a nins, vântul a bătut cu forța unui uragan, a smuls brazi din rădăcini și a rupt acoperisuri. Nici Zămbreasca nu a scăpat „neciufulită”. Vântul a spulberat ierburile pe crestele dealurilor, rostogolindu-le apoi în vale, pentru a se ridica din nou, năpustindu-se peste căsuța gătită de sărbătoare, strecurându-se prin toate încheieturile acoperișului, zgâlțâind geamurile și ușile camerelor în ale căror sobe focul ardea neconținut, iar mama tot umplea coșurile cu lemne, astfel încât să nu scadă temperatura la care dospeau cozonacii...

24.12.2023 – Noapte de Ajun, Noapte de Crăciun... pâine aburindă, cozonaci înmiresmați, aromă de vin fierț, cetină de brad, luminițe, dar fără buni, fără tata, fără flori de gheață pe geamuri, fără diademe de țurture la streșini... povestea nu mai este poveste. Este o realitate dură din care Steaua răsare ca o taină mare... ca o taină mare...

25.12.2023 – „O, ce veste minunată. În Betleem ni s-arată! Astăzi s-a născut, Cel fără de-nceput. Cum au spus prorocii. Că la Betleem, Maria săvârșind călătoria. Într-un mic sălaș lângă-acele oraș. S-a născut Mesia.” Fără cuvinte...

28.12.2023 - Indira Gandhi spune că: „Există două feluri de oameni: unii muncesc, iar alții culeg roadele muncii. Încearcă să aparții celor dintâi, acolo e concurența mai mică”.

Florina CARVACI

membăra a Uniunii Scriitorilor din România

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

Meteorologii au afirmat că anul 2023 a fost cel mai cald de când se fac măsurători ale fenomenelor meteorologice.

În România, și local, toamna lui 2023 a întărit această concluzie. De exemplu, sâmbătă, 21 octombrie, s-au înregistrat +35,10 C la Turnu Măgurele și la Zimnicea. În Roșiori de Vede, zilele caracteristice toamnei au fost începând din a doua jumătate a lunii noiembrie. Luni, 20 noiembrie, s-a produs primul îngheț al apei. În toată noaptea de vineri, 24 noiembrie, și în toată ziua de sâmbătă 25 a plouat cel mai mult în toamna trecută.

Nu au fost zile cu ceață și nici zile cu polei. În noaptea de sâmbătă, 25 noiembrie, a nins, depunându-se un strat de 5-6 cm, ce s-a topit rapid.

La prânz

În municipiul Roșiori, medicina e bine

reprezentată. Avem spitalul „Caritas”, spitalul vechi și spitalul TBC. Avem Ambulatoriul „Caritas”, avem centrele medicale „Smart”, „Exmed”, „Kalymed”. Există numeroase cabinete medicale ale medicilor de familie sau ale medicilor specialiști.

La noi, funcționează mai multe farmacii: „Dona”, „Donareli”, „Catena”, „Dr. Max” ș.a.

În amurg

În ianuarie 2024, iarna a început la Roșiori cu zile mai calde decât cele normale. De-abia luni, 8 ianuarie, noaptea a fulguit o zăpadă cu o grosime foarte mică, de 1 cm. Dar ea a fost urmată de o săptămână rece, cu temperaturi de -50, -80C. Vremea de iarnă a venit sâmbătă, 20 ianuarie, când ninsoarea căzută încă din timpul nopții a continuat aproape toată ziua, înregistrându-se un strat gros de 15 cm. Desigur, și această nea a fost geruită cel puțin trei zile, cum spuneau străbunii noștri.

Gheorghe TUTCĂLĂU

Șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport

Aurelia Bărbuț

Colectivul de redacție:

Redactori: Florina Carvac (membruUSR), Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocar, Gabriel Argeșeanu

Colaboratori: Domnița Neaga (membruUSR), Iulian Bitoleanu (membruUSR), Liviu Nanu, Mihai-Athanasie Petrescu, Cristian Gabriel Moraru, Bianca Tutunaru, Argentin Șt. Porumbeanu, Ion Scarlat, Petre Bozdoc, Gheorghe Tutcălu, Eugen Cătălin Păunescu, Adriana Miu

Tehnoredactare: Vladimir Mutu

Culegere texte: Aurelia Bărbuț, Monica Tuinete

Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54-56, Roșiori de Vede, Teleorman, Telefon: 0247/460619, e-mail: drum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

AVIOANE ISTORICE RESTITUITE:

I. IAR 823

De peste 120 ani, omul vorbește despre aviație, despre avioane și aviatori. Au fost Frații Wright, în 1903, cu deschizătorul de drumuri (aeriene) „Flyer 1”, aeroplanul lansat cu ajutorul unei catapulte. A fost Traian Vuia, cu, teoretic, primul avion din istorie, „Vuia 1”, în 1906. Apoi au fost o sumedenie de inventatori și constructori, care au adus pe cer mii de tipuri (unele rămase doar la stadiul de prototipuri) de aparate de zbor cu diferite destinații: civile (aviație sportivă, aviație generală, aviație comercială) și militare (transport, luptă, bombardament etc.). Unele aparate au ajuns la celebritate, fiind ușor recunoscute chiar și de cei care nu văd avioane decât atunci când sunt nevoiți să călătorească la bordul lor; altele, construite în număr mai mic, sunt cunoscute (și, poate) apreciate numai de conșcători. Marea majoritate a acestora din urmă, mai ales prototipurile, au dispărut de mult, din cine știe ce motive, de exemplu „Vlaicu III”, ultima creație a lui Aurel Vlaicu, care, după ce a fost încercat în zbor de Petre Macavei, a dispărut fără urmă în vâltoarea Primului Război Mondial). Altele, mai mult sau mai puțin neglijate de deținători, s-au degradat, cu timpul.

Multe aeronave, deși construite în număr mare, datorită cererii de moment a pieței, au dispărut toate, casate ecologic sau nu, neglijate de istorici și colecționari. Altele, mai norocoase, au reușit să supraviețuiască, mai ales datorită colecționarilor entuziaști și prietenilor lor, contaminați pentru o cauză bună.

Eu sunt unul dintre norocoșii care, în ultimii ani, au avut ocazia să admire, atât în expoziții statice (muzee), cât și în zbor, mai multe avioane istorice menținute în viață de dragostea pe care le-o poartă niște oameni „bolnavi de aviație”.

Îmi propun, dacă redacția și cititorii „Drum”-ului sunt de acord, să povestesc despre câteva din aceste avioane care au scris, la vremea lor, istorie, ba, mai mult, sper ca să ajung cât mai târziu la finalul poveștilor, adică să descopăr și alte „noi” vechi și reînviolate aeronave.

Așa cum este normal, primul avion istoric care astăzi trăiește și zboară datorită muncii unor entuziaști este un avion românesc: IAR-823!

Povestea lui 823 începe în 1970, atunci când inginerul Radu Manicaticide, deja un cunoscut proiectant de avioane (elaborase sau contribuise la elaborarea câtorva zeci de avioane mono- sau bimotoare, a unor planoare, ba chiar și a unor vehicule terestre cu două sau patru roți) a primit sarcina de a concepe un avion capabil de misiuni multiple, de la școală și antrenament pentru piloți civili sau militari, la transport pentru trei pasageri (sigur, alături de pilot) (aero-taxi) pe distanțe scurte, dar și cu posibilități de înarmare cu arme ușoare de aviație. Manicaticide (1912-2004), deși era în perioada de perfecționare a lui IAR-822, atunci când încerca să promoveze 822 ca avion „agricol”, s-a înhamat imediat la noul proiect și, după o muncă de trei ani, Întreprinderea de Construcții Aeronautice de la Ghimbav (Brașov) a prezentat primul prototip al noului avion.

Vorbim despre un avion foarte frumos, cu patru locuri, pe care eu l-am văzut de multe ori în zbor la Ghimbav, atunci când mergeam cu bicicleta la aerodrom. Destul de mic, având o anvergură de 10 metri și o lungime de 8,24 m, propulsat de un motor Lycoming de 290 de cai putere, 823 putea transporta o încărcătură de 600 de kilograme (adică fie patru oameni, cu bagajele lor, fie alte obiecte, în cazul variantei militare fiind vorba de arme (bombe acroșate, mitraliere, PRND) și muniția necesară. Avionul putea urca la un plafon de 5.800 de metri, cu o viteză ascensională maximă de 7,5 m/s, pentru o deplasare cu viteză de 265 (viteză economică) – 300 (viteză maximă) km/h. Avea o autonomie de 1.350 de kilometri.

Avionul IAR-823 a fost bine primit de piață. Au fost fabricate, între 1974-1983, 90 de exemplare, dintre care 60 au fost achiziționate de Armata Română. Militarii le-au introdus imediat în dotarea școlii de aviație de la Bobocu, unde au fost folosite ca avioane de școală pentru Faza I. Unul dintre cele mai cunoscute personaje care au învățat și brevetat pe 823 a fost Nicu Ceaușescu, promoția 1976. Deși mama lui nu i-a permis niciodată zborul în simplă, instructorii lui sunt de acord că era un pilot capabil.

Mai mult, atunci când Armata Română a ajuns la un acord cu Republica Populară Angola pentru instalarea unei școli românești de aviație pe teritoriul statului african, la Negage, contractul a prevăzut achiziționarea de către țara africană a 12 IAR 823, 6 B.N. 2 Islander și 6 elicoptere IAR-316 B Alouette III. Activitatea școlii de la Negage, comandată de generalul aviator Aurel Niculescu (cel care a învățat să piloteze la Roșiori de Vede, obținând brevetul în 1942) s-a desfășurat acolo timp de doi ani (1981-1982); instructorii români au brevetat aproximativ 100 de piloți angolezi, dar, din păcate, unul dintre avioanele IAR-823, având la bord un instructor român și un elev angolez, a fost pierdut în misiune, odată cu echipajul.

Inginerul Radu Manicaticide a încercat să promoveze avionul proiectat de el pentru export, iar cerere ar fi existat. Se pare că în anul 1970, producătorul american Cessna nu era chiar bine primit în Europa, iar cumpărătorii ar fi putut fi găsiți chiar și în țările occidentale. Din nefericire, pe de-o parte, politica națională a regimului ceaușist avea destule bariere în comerțul exterior; pe de altă parte cel care trebuia să se ocupe de promovarea și exportarea aeronavelor au dat dovadă de indolență...

Un număr de avioane IAR-823 au intrat în acei ani în dotarea Aeroclubului Național. Au fost folosite intens, pe aerodromurile aerocluburilor teritoriale, până la epuizarea resursei, fiind apoi stocate sau casate, potrivit procedurilor legale.

În anii 1990, o mare parte dintre avioanele aflate în dotarea armatei s-au apropiat, la rândul lor, de sfârșitul resursei de zbor. Câteva au fost casate, altele, mai norocoase, au fost păstrate ca material didactic sau au fost conservate, pentru a fi expuse în muzee specializate. Astfel, cel puțin după știința mea, două avioane IAR 823 se află la Muzeul Național al Aviației Române, dintre care unul este fixat pe un pylon la intrarea în muzeu. Am fost martor la momentul când unul dintre aceste avioane a fost recepționat după restaurare, la vechiul sediu al MAV de la Otopeni.

Un alt 823 este expus în fața secției de aviație a Muzeului Militar Național „Ferdinand I” de la București, alături de alte aeronave care au zburat în serviciul Forțelor Aeriene Române.

Ultimele avioane IAR 823 care mai puteau zbura au fost vândute de către RoAF unor cumpărători privați din afara țării, cel puțin un avion se află acum în Ungaria și alte câteva în Statele Unite. Deținătorii lor le-au vopsit în culorile lor și continuă să le zboare. Directorul General al Aeroclubului României, domnul George Rotaru, aflat în SUA pentru a participa cu Echipa Națională de Acrobatică cu avionul la Campionatele mondiale, a avut ocazia (și bucuria) de a vedea și fotografia o parte din ele.

În 2003, am avut marea onoare de a-l cunoaște, în timpul unei activități care avea loc la Muzeul Aviației, pe însuși creatorul avionului IAR-823, inginerul aviator Radu Manicaticide. Deosebit de amabil, omul s-a bucurat să afle că îmi aminteam de 823 de când eram copil și eram fascinat de avioanele pe care le vedeam în zbor la Ghimbav. Am obținut atunci – și mă mândresc cu asta – autograful marelui constructor pe volumul doi al monografiei închinată domniei sale de către istoricul de aviație, comandorul Paul Sandachi.

Personal, ultima dată am văzut avioane IAR-823 capabile să zboare în 2002, atunci când am participat, alături de camarazii mei de la Asociația Aviatorilor Brașoveni, la una dintre ședințele lunare care se desfășurau la sediul fabricii de la Ghimbav. Cele șase aeronave erau aduse acolo pentru lucrări curente de întreținere, iar eu le-am văzut frumos alinate în hangar, în diferite stadii de lucru. Dar nu zburau...

Mihai-Athanasie PETRESCU
Membri al Asociației Aviatorilor Brașoveni

Priorități românești

Govăjdia

Regiunea Hunedoara a fost, timp de mai multe secole, una dintre cele mai mari zone metalurgice ale țării și, tot aici, se păstrează unul dintre cele mai bine conservate furnale vechi din Europa. Minele de fier din împrejurimile Hunedoarei erau cunoscute încă de la începutul secolului al XV-lea. În jurul lor, de-a lungul timpului, au funcționat o mulțime de topitorii și de ateliere de producție a fierului care făceau cu greu față cererilor orașelor din întreaga Transilvanie și nu numai, fierul produs în aceste topitorii și ateliere fiind extrem de prețuit și de căutat și în Țara Românească. La mijlocul secolului al XVIII-lea era în zona Hunedoarei un număr de 11 ateliere de prelucrare a fierului, minereul de fier fiind procurat de la minele din Ghelari.

Primul furnal din regiunea Hunedoarei a fost clădit la Toplița în a doua jumătate a secolului XVIII și din el s-a mai păstrat doar fundația. Furnalul de la Toplița a funcționat până la începutul anului 1837, până când un puternic incendiu (15-16 ianuarie) a distrus mașinile și materialele depuse aici și i-a pecetluit soarta. Între timp, un alt furnal, mai modern pentru acele timpuri, devenise „perla” metalurgiei din ținuturile Hunedoarei și, deci, și ale României. Este vorba despre furnalul de la Govăjdia, care poate fi văzut și astăzi, la peste două secole de la înființarea sa, în satul cu același nume, situat la o distanță de 20 km de Hunedoara, sat ce păstrează în văile mărginite de munți păduroși o adevărată comoară din vremea Imperiului Austro-Ungar, furnalul fiind UNIC prin vechimea sa și prin starea sa de conservare. Acesta a fost construit între anii 1806-1810 pe amplasamentul unui fost atelier de topire a fierului, în Valea Pădurenilor, la confluența râurilor Runc și Nădrab. La sfârșitul secolului al XIX-lea furnalul, alimentat cu minereul de fier de la vechile mine din Munții Poiana Ruscă (bogați în minereuri de fier), producea peste 8000 tone de fontă cenușie. A avut și anumite perioade de întrerupere din cauza deteriorării utilajelor, a digurilor, a canalelor de aducțiune și a decantoarelor de nisip sau a altor motive tehnice, inclusiv a incendiului din anul 1837, dar de fiecare dată producția, deși mai mică, a fost reluată, furnalului aducându-i-se și anumite modernizări astfel încât oțelul produs era de cea mai bună calitate. Furnalul era cel mai modern din vremea respectivă, procesul tehnologic de topire a minereului de fier făcându-se fără oprire, nefiind necesară întreruperea activității pentru încărcare și descărcare. La vremea lui, a fost primul furnal cu flux continuu din Europa și al doilea pe plan mondial, meritând să fie prins în rubrica „priorități românești”. Clădirea sa a fost declarată, în anul 2000, „monument de arhitectură industrială” (Legea nr. 5/6 martie 2000) și este înscris pe lista monumentelor istorice din județul Hunedoara, cu codul HD-II-m-A-03322. Cuptorul avea o formă cilindrică cu o înălțime de 10 m și un diametru de doi metri, fiind impresionant dacă ne gândim la importanța pe care a avut-o în acele vremuri, acesta contribuind la dezvoltarea întregii zone. Exponatele realizate aici au fost prezentate în anul 1889 la Expoziția Universală de la Paris organizată cu prilejul comemorării împlinirii a 100 de ani de la Revoluția Franceză și, totodată, a ridicării Turnului Eiffel. O legendă plăcută localnicilor spune că piese din fontă fabricate la Govăjdia au fost folosite la construirea celebrului Turn Eiffel, simbolul Franței. Legenda este controversată, dar se pare că în ea există un sămbure de adevăr deoarece, în acele vremuri, Franța nu avea industrie siderurgică, iar furnalul de la Govăjdia era singurul din Europa care producea astfel de piese. În plus, „părintele” turnului, Gustave Eiffel (1832-1923), într-un studiu publicat la Paris, în anul 1889, și intitulat

„Communication sur les travaux de la tour de 300 m” (Comunicări privind construcția unui turn de 300 de metri) făcea o măgulitoare dezvăluire la adresa prețului inginer Gheorghe Pănculescu, născut pe plaiurile mioritice. El spunea că celebrul simbol al Parisului și, implicit, al Franței nu ar fi putut fi înălțat atât de repede (în mai puțin de doi ani și jumătate), în timp record față de cât era planificat, dacă cu un deceniu înainte de inaugurare un român (n.n.: ing. Gh. Pănculescu) nu ar fi realizat un proiect ingineresc revoluționar, dându-ne de înțeles că România a fost oarecum implicată în construcția celebrului turn și ne putem pune întrebarea: de ce n-ar fi adevărată și legenda? (vezi amănunte și detalii în articolul dedicat inginerului Gheorghe Pănculescu din ziarul DRUM/ iunie 2023). Legenda, deși controversată, s-a perpetuat decenii la rând, ajungând chiar și în manualele de specialitate dedicate industriei siderurgice. Dar mai captivant decât legenda este însuși furnalul, vechi din 1806, care stă încă în picioare asemenea unui patriarh al furnalelor, cu o arhitectură ciudată. Acest furnal a funcționat până în anul 1924, adică până când producția uzinelor siderurgice din orașul Hunedoara devenise cu mult mai mare decât cea de la Govăjdia. Dar cuptorul său uriaș s-a păstrat intact și le oferă vizitatorilor săi o amintire vie despre industria fierului din urmă cu două secole. Astăzi, clădirea vechiului furnal pare abandonată, calea ferată (una dintre primele linii de cale ferată îngustă din Transilvania) care a funcționat timp de 100 de ani a fost închisă, dezafectată și vândută la fier vechi pe bucăți, istoria fiind nemiloasă cu trecutul ei. Nimeni, din păcate, ani de zile, nu s-a gândit la valoarea turistică a acestui traseu (16 km) care pornea din zona Castelului Huniazilor și străbătea ținutul prin locuri cu adevărat fascinante. Astăzi, există niște planuri de refacere a traseului de cale ferată pe care circula odată mocănița între Govăjdia și Hunedoara, precum și la introducerea vechiului furnal în circuitul turistic. Toată zona ar avea de câștigat și s-ar dezvolta foarte mult turismul. Turisții care vor veni la Castelul Huniazilor vor fi tentați și încântați să vadă și frumusețile zonei. Nu e lipsită de interes nici sugestia ca aici, la fostul furnal de la Govăjdia, să ia naștere un muzeu care să illustreze/ oglindească evoluția siderurgiei hunedoarene spre a servi ca mijloc de instruire a tineretului și ca o pioasă prețuire a muncii meșterilor vechi și, de ce nu, ca o mică rădăcină a ingineriei românești. Administrația locală speră ca promisiunile venite de la București să devină realitate (există o hotărâre de guvern în acest sens), iar proiectul să primească finanțare, deoarece costul investiției pune mari bariere în realizarea lui.

Prof. Ion SCARLAT
Sursa foto: Internet

Omul - de când, încotro și până unde?

Idei care au ajutat omenirea

Înainte de a putea discuta acest subiect, trebuie să ne facem o idee despre genul de efecte pe care le considerăm a fi de ajutor pentru omenire. Are omenirea de câștigat când oamenii devin mai numeroși? Sau când devin mai puțin asemănători animalelor? Sau când devin mai fericiți? Sau când învață să se bucure de o mai mare diversitate de experiențe? Sau când ajung să cunoască mai mult? Sau când devin mai prietenoși unii cu alții?

Eu cred că toate aceste ingrediente intră în conceptul nostru despre ceea ce ajută omenirea și, de aceea, voi spune câteva cuvinte preliminare despre fiecare dintre ele.

Aspectul cel mai neobișnuit sub care ideile au ajutat omenirea este cel numeric. Trebuie să existe o vreme când specia *Homo sapiens* număra foarte puține exemplare care duceau o existență precară în jungle și peșteri, se temeau de fiarele sălbatice și își procurau anevoioasă hrana. În acea perioadă, avantajul biologic al inteligenței lor superioare, care era cumulativ, deoarece putea fi transmis din generație în generație, abia dacă începuse să contracareze dezavantajul unei copilării prelungite, al agilității mai scăzute, comparativ cu cea a maimuțelor și al lipsei unui învelis pârșos care să le ofere protecție împotriva frigului. Pe atunci, numărul oamenilor era, cu siguranță, foarte mic. Principalul câștig pe care oamenii l-au obținut de-a lungul timpului, de pe urma iscusinței lor tehnice, a constatat în creșterea populației totale. Nu vreau să spun că a fost vorba de o intenție, ci, de fapt, de un efect. Dacă aceasta este ceva de natură să procure bucurie, atunci avem prilejul de a ne bucura.

De asemenea, cu timpul am devenit, sub anumite aspecte, mai puțin asemănători animalelor. Am în vedere mai ales două aspecte: întâi, că priceperile dobândite, spre deosebire de cele congenitale, joacă un rol mereu mai mare în viața umană, iar în al doilea, că premeditarea ajunge să domine din ce în ce mai mult pornirile. În aceste privințe, am devenit, cu siguranță, progresiv, mai puțin asemănători animalelor.

În ceea ce privește fericierea, nu sunt atât de sigur. Păsările, ce-i drept, dacă nu sunt migratoare, iarna pier în număr mare de foame. Dar, când vine vara, ele nu întrezăresc această catastrofă și nu-și amintesc cât de aproape fuseseră să le lovească în iarna precedentă. La oameni, lucrurile stau altfel. Mă indoiesc că procentul de păsări care vor fi murit de foame în cursul acestei ierni e la fel de mare ca acela al oamenilor care au murit din această cauză, în cursul aceleiași perioade, în India și Europa Centrală. Dar fiecare deces uman prin inaniție este precedat de o lungă perioadă de anxietate și înconjurată de anxietatea celor din jur. Noi suferim nu numai de relele care

efectiv ni se întâmplă, ci și de cele despre care inteligența noastră ne spune că avem nevoie să ne temem. Strunirea impulsurilor, la care ne duce prevederea, evită dezastrul fizic cu prețul griji și al lipsei generale de bucurie. Nu cred că oamenii școlii pe care îi cunosc, chiar și când au parte de un venit sigur, sunt la fel de fericiți ca soarecii care mănâncă firimituri de la mesele lor, în timp ce erudiții domni trag un pui de somn. Sub acest aspect, așadar, nu sunt conșcși că s-a înregistrat vreun progres.

În ceea ce privește diversitatea plăcerilor, însă, lucrurile stau altfel. Dacă ducem niște lei într-o sală să vadă un film în care erau înfățișate scene cu lei din sălbăticie care vânează cu succes, nici unuia dintre ei nu-i face plăcere acest spectacol. Nu doar muzica, poezia și știința, dar nici fotbalul, baschetul și alcoolul nu le fac plăcere animalelor. Inteligența noastră, deci, ne-a permis să dobândim o mai mare varietate de plăceri de cât cea de care au parte animalele, dar acest avantaj l-am obținut cu prețul, cu prilejul unei mai mari predispoziții de plictiseală.

Mă aștept să mi se spună că superioritatea omului nu constă nici în numărul, nici în diversitatea plăcerilor de care se poate bucura, ci în calitățile lui intelectuale și morale. Este evident că noi știm mai mult decât animalele și se consideră îndeobște că în aceasta constă unul dintre avantajele noastre. Dacă este vorba într-adevăr de un avantaj ne putem îndoi. Dar, în orice caz, este ceva care ne deosebește de necuvântătoare.

Ne-a deprins oare civilizația să fim mai prietenoși unii cu alții? Răspunsul este ușor de dat. Prigorile din specia englezească, nu cea română, lovesc cu ciocul o prigorie bătrână până când o omoară, pe când „mai marii noștri” le acordă bătrânilor noștri pensii amărate unora și nesimțite altora! În turmă, suntem mai prietenoși unii cu alții decât sunt unele specii de animale, dar când este vorba de atitudinea celor față de cei din afara turmei, în pofida a tot ce au făcut moralistii și predicatorii religioși, emoțiile noastre sunt la fel de feroce ca acelea ale oricărui animal, iar inteligența noastră ne face capabili să le dăm o amploare de care nici cele mai sălbatice fiare nu sunt în stare. Se poate spera, deși nu sunt foarte încredzător, că, pe măsura trecerii timpului, va ajunge să precumpănească atitudinea mai omenoasă, dar, deocamdată, semnele nu sunt incurajatoare.

Toate aceste elemente diferite trebuie luate în calcul când e vorba de stabilirea ideii au ajutat în cea mai mare măsură omenirea.

(va urma)

Prof. Petre BOZDOC

Administrația publică locală Municipiul Roșiori de Vede 2024

Proiectul bugetului local al Municipiului Roșiori de Vede pe anul 2024 - varianta supusă dezbaterii -

În conformitate cu prevederile art. 8 și art. 39, alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, modificată și completată, s-a adus la cunoștință publică Proiectul bugetului local al Municipiului Roșiori de Vede pe anul 2024, care a putut fi consultat de cetățenii municipiului în format electronic pe pe web site-ul oficial al Primăriei și în format letric la sediul Primăriei, Serviciul Administrație Publică Locală, Compartimentul

Taxe și impozite Bonificații pentru plata cu anticipație

Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin Direcția Impozite și Taxe, informează: Pentru plata cu anticipație, până la 31 martie 2024, a impozitului pe clădiri, impozitului pe teren și impozitului pe mijloacele de transport datorate pentru întregul an, se acordă o bonificație de 10% pentru cu contribuabilii persoane fizice și de 5% pentru contribuabilii persoane juridice.

Consiliul Local a aprobat scutirea la plata impozitelor pe clădiri și terenul aferent locuinței, pentru familiile al căror venit mediu net pe membru de familie este de maxim 800 lei pe lună, ori constau exclusiv din indemnizație de șomaj sau ajutor social. Cererea de scutire se depune până la 31.03.2024 însoțită de documentele justificative. Plata impozitelor și taxelor locale poate fi realizată atât de către persoanele fizice cât și de cele juridice: - on-line, cu cardul bancar, prin ghișeul ro; - cash sau cu cardul bancar prin POS la ghișeul Direcției Impozite și Taxe, - prin mandat poștal, - prin transfer bancar, cu ordin de plată.

Vă mulțumim pentru contribuția dumneavoastră la realizarea veniturilor proprii la bugetul local!

Ședința ordinară a Consiliului Local Joi, 25 ianuarie 2024, Consiliul Local al Municipiului Roșiori de Vede s-a întrunit în ședință ordinară de lucru. Pe ordinea de zi au fost 15 proiecte de hotărâre inițiate de primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru. Dintre acestea un proiect de hotărâre s-a referit la bugetul local. Alte două proiecte de hotărâre s-au referit la stabilirea standardului minim de cost pentru serviciul social prestat prin „Căminul de bătrâni Sf. Teodor” cod 8730-CR-V-I și a costului mediu lunar de întreținere pentru persoanele vârstnice îngrijite în centrul rezidențial, pentru anul 2024, iar celălalt la aprobarea Listei definitive și a listei de repartizare a locuințelor pentru tineri, destinate închirierii, construite prin ANL.

Toate proiectele de hotărâri supuse dezbaterii au fost aprobate de consilierii locali. Cu același prilej, consilierii locali și-au ales, pentru următoarele trei luni, un nou președinte de ședință. Astfel, începând din luna februarie ședințele Consiliului Local vor fi conduse de Ion Nuțu, având ca supleant pe Marinel - Virgil Mitroi.

Ion Nuțu îi succede consilierului Eliodor Isar.

JUDEȚUL TELEORMAN PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ROȘIORI DE VEDE CF 462894

PROIECTUL BUCGETULUI LOCAL AL MUNICIPIULUI ROȘIORI DE VEDE PE ANUL 2024

Table with columns: DENUMIREA INDICATORILOR, Cod indicator, Execuție la 31.12.2023, Propuneri pe anul 2024. Includes sections for Venituri proprii, Venituri curente, Venituri fiscale, Venituri din activități economice, etc.

Table with columns: Alte cheltuieli în domeniul locuințelor, Alimentare cu apă și amenajări hidrotermice, Alimentare cu apă, etc. Includes sections for Protecția mediului, Protecția mediului, Protecția mediului, etc.

Table with columns: Locuințe, Dezvoltarea sistemului de locuințe, Alte cheltuieli în domeniul locuințelor, Alimentare cu apă și amenajări hidrotermice, etc. Includes sections for Protecția mediului, Protecția mediului, Protecția mediului, etc.

Ordonator principal de credite cc. Cîrciumaru Gheorghe Valerică

Ziua Culturii Naționale omagiată la Roșiorii de Vede!

- continuare din pag. 1 -

Manifestările au continuat, la ora 11, la monumentul Poetului Național din Parcul Central „Av. Nicolae Popescu Vedea”, cu programul: „15 ianuarie – Ziua Culturii Naționale”. Alături de elevi, profesori, oameni de cultură și artă sau simpli cetățeni aflați în parc, s-a aflat și primarul Municipiului, **ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru**, care a vorbit despre importanța culturii în existența unui popor, despre necesitatea culturii generale pentru fiecare dintre noi, despre inegalabilul Eminescu, dar a transmis și urări tuturor celor care activează în domeniul cultural.

Roșiorii de Vede a fost dintotdeauna un important centru cultural și nu numai, dovadă fiind faptul că însuși Mihai Eminescu a poposit pe aceste meleaguri de câteva ori, ceea ce ar trebui să ne facă foarte mândri că suntem roșiori. Dar oare românii se mai emoționează atunci vorbesc despre Eminescu? Versurile sale mai au rezonanță asupra sufletelor noastre? Opera sa mai incită

interesul fiecăruia dintre noi, așa cum simțeau câteva generații în urmă când, cu siguranță, absolut toată lumea știa măcar câteva versuri eminesciene? V-ați gândit ce ar fi însemnat cultura română fără Eminescu? **Și dacă... Eminescu n-ar fi fost, ce ar fi fost?** Tocmai despre acest lucru a vorbit prof. dr. **Adrian Dragnea**.

Cu siguranță, aici, la Roșiorii de Vede, Eminescu face parte din viața noastră, opera sa este prețuită, iar talentul său un exemplu de urmat. De aceea, din data de 15 ianuarie, la Casa de Cultură, încep înscrierile pentru Cercul de creație literară „Eminescu și noi”. Cercul este dedicat elevilor atât din ciclul gimnazial, cât și din cel liceal, iar tinerii vor fi îndrumați în arta creației de membri ai Uniunii Scriitorilor din România, iar primul formator va fi talentata poetă **Florina Carvac**. Așadar, vă așteptăm, dragii elevi!

În ziua dedicată lui Eminescu, poetul care a inspirat și continuă să ne inspire, elevi din școlile și liceele roșioare au prezentat cu amplitudine programul artistic. Ne-au fost alături: Școala Gimnazială Mihai Eminescu, profesori coordonatori Emilia Ionescu și Daniela Bria; Grupul vocal format din elevi ai Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” și ai Colegiului Național „Anastasescu”, coordonator prof. dr. Petrică Predoi; Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu”, coordonator prof. Sanda Andrei; Școala Gimnazială „Dan Berindei”, coordonator prof. Ioana Cornelia Albu; Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”, îndrumător prof. Anuța Cîrnaru; Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, coordonatori prof. Eugenia Staicu și prof. dr. Adrian Dragnea; Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, prof. coordonator Florentina Ilie. Tutorilor, mulțumirile noastre!

Și cum una dintre cele mai des întâlnite teme ale operei eminesciene este floarea, toți cei prezenți au așezat câte o floare la bustul lui Eminescu din Parcul Central.

Nu știm dacă este suficient modul în care noi, aici, la Roșiorii de Vede, am înțeles să-l omagiem pe Eminescu și, totodată, Ziua Culturii Naționale... Lăsăm acest lucru la apreciere dumneavoastră, iar Eminescu să ne judece...

Parcela de Onoare a Eroilor - Șarja de la Roșiori -

- continuare din pag. 1 -

Simpozionul a fost moderat de Aurelia Bărbuț, șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, iar cuvântul de deschidere i-a aparținut primarului municipiului Roșiori de Vede, **ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru**,

care a acordat câte o diplomă instituțiilor școlare care au participat la activitatea de documentare din Parcela de Onoare a Eroilor.

Activitățile desfășurate, constatările și concluziile rezultate în urma acestora, precum și demersurile făcute în vederea obținerii de noi informații au fost prezentate demuzeograf Veronica Cojocaru.

Președintele Asociației „Radu Grămăticul”, gl. lt.(r) Valentin Becheru, a

prezentat informațiile primite de la Oficiul Național Cultul Eroilor și Arhivele Militare Pitești, precum și activitățile ce urmează a fi întreprinse și anume: realizarea unui site al Parcelii de Onoare a Eroilor, obținerea avizului pentru amplasarea unei plăci comemorative (pentru realizarea acestui obiectiv, roșiorienii, și nu numai, pot face donații în contul Asociației „Radu Grămăticul”

RO96CECEB00030RON2725222, cu mențiunea SARJA) și constituirea unui grup de lucru care sunt invitați să participe toți cei care doresc.

Pliculețul cu pelin

Cimitirul Adio, dar rămân cu tine!

„Cea mai efervescentă activitate economică este legată de cimitir”, recunoștea cu sinceritate un fost primar al orașului. Nu am date statistice, dar se vede clar că avem mai multe înmormântări decît botezuri (informația o am de la mai mulți preoți). Așa că nu m-ar mira să asistăm la inaugurarea unui nou cimitir, cum altfel decît cu baloane colorate la poartă și bannere cu îndemnul „Bine ați venit!”. Poate fi și o afacere de familie, așa cum am văzut în capitală sau în orașele mari. Avantajul unei afaceri cu cimitire este că nici nu trebuie să plătești vreo reclamă în presa locală. Singura grijă este că imediat după inaugurare, va trebui să te extinzi, moartea nu așteaptă.

Cimitirul, ca loc unde ai ocazia (ca vizitator) să dialoghezi cu eternitatea

(de fapt, este mai mult un monolog, nimeni nu-ți va răspunde, doar vreo cioară eventual) a inspirat mulți scriitori, dar îi voi aminti aici doar pe Ion Pillat, pe Tudor Arghezi și pe Marin Sorescu, a cărei poezie „În cimitir” o redau mai jos.

În cimitir doar deșteptarea/ Este mai grea.
Încolo... trail! Prieteni vin și-ți udă floarea/
Crescînd pe gura ta de rai.
E-o desfătare geometria/ De cruci. Și toate au
un nume./ Și e perfectă simetria:/ Sus... lume;
jos... o altă lume.
Mai bună care-o fi? Fiori/ Te trec în clipele mai
rele:/ Dar cel mai bine e cînd mori -/ Și în nici
una dintre ele.”

Liviu NANU

Linii și culori - culori și linii

Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin Casa de Cultură, și Asociația Centro Pro Arte Alexandria au organizat vineri, 15 decembrie 2023, la Casa de Cultură, o expoziție de grafică și pictură, realizată de artiștii plastici Tudor Șerbănescu și Diana Badea din Alexandria.

Continue, întrerupte, curbe, orizontale, verticale, liniile au dat lucrărilor artistului plastic Tudor Șerbănescu, formă și culoare. În tonuri de alb și negru, însemnând apropierea sau depărtarea, greul sau ușorul, bine ordonate, armoniile liniare au evidențiat o realitate copleșitor de frumoasă, în care cunoșcătorii pot descoperi imaginea lacului acoperit de nuferi, dansul lebedelor, simboluri ale muzicii și iubirii universale.

Nici lucrările tinerei pictorițe, Diana Badea, nu au fost mai prejos, deși se află la început de drum, explozia de culori și simboluri au descoperit un artist talentat, pregătit să-și confirme valoarea, dovadă că lumina compozițiilor a acoperit cenușul și frigul unei zile mohorâte de decembrie.

Evenimentul s-a bucurat de prezența dlui Valerică Gheorghe Cîrciumaru, primarul municipiului, precum și a unui public numeros format din oameni de cultură, cadre didactice și elevi.

Florina CARVACI

Adolescentul de azi

Drumul meu

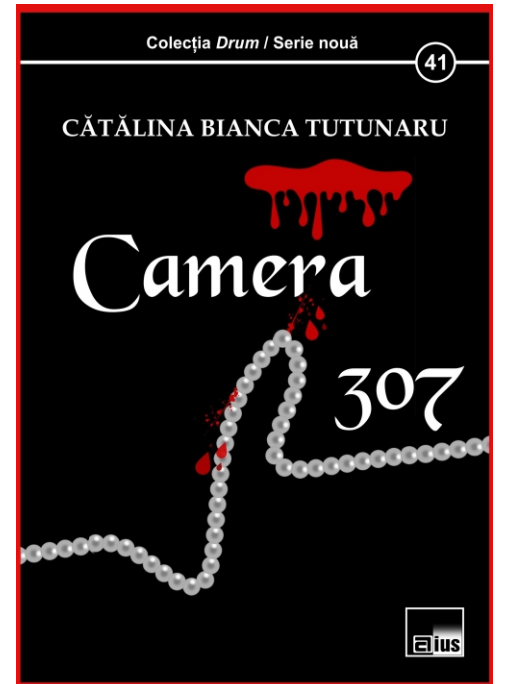
Cândva, într-un articol precedent, am spus că „Suntem cu un pas mai aproape de începutul unui nou drum... drumul nostru”. Astăzi, pot doar să repet acest fapt, pentru că tocmai am trecut în anul în care voi absolvi liceul - 2024! La mulți ani, tuturor, și tot ce vă doriți să vi se întâmple!

În concordanță cu finalul de liceu, încep grijile de adult, maturizarea. Mă uit în jur și îmi văd foștii colegi cu permis, un vis care, acum câțiva ani, părea mult mai departe. Cine s-ar fi gândit că anii trec atât de repede? Că timpul nu are milă? Începem să dăm și examene importante pentru viață, examene care nu constă doar în bacalaureat („balaurul”), de care cu toții fugim și am vrea să rămână, în continuare, ceva din viitor. De asemenea, Cambridge-ul este testarea ce ne atestă cunoștințele în limba engleză, o limbă internațională, de care cu greu ne mai putem lipsi în zilele de astăzi. Așadar, fie că vorbim de învățatul pentru vehiculata „sală” pentru obținerea carnetului de șofer, ori de tocitul pentru testele de la școală, cu toții suntem într-o perioadă stresantă, fără a mai menționa de orice mai avem de făcut în plan personal.

Dacă vorbim despre mine, timpul liber ce îmi rămâne prefer să îl umplu scriind orice îmi trece prin minte. Iar, dintr-un simplu obicei căpătat de-a lungul anilor, cu puțină muncă depusă, poate talent și mai mult ajutor din partea celor ce au văzut ceva în mine, pe data de 15 decembrie 2023, a avut loc lansarea primului meu volum, intitulat „Camera 307”. Miniromanul a apărut în „Colecția DRUM” - serie nouă, cu numărul 41, având sprijinul financiar al Consiliului Local și Primăriei Municipiului Roșiori de Vede, prin Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport. Acesta a fost publicat la Editura Aius, din Craiova. Astfel, cred că mi-am descoperit drumul pe care vreau să îl urmez în viață.

Despre ce este vorba în roman? Despre Elle Jones, o adolescentă obișnuită ce ajunge în locuința tatălui său vitreg dintr-un cartier rezidențial

al New York-ului, Upper East Side. Am făcut-o să treacă prin multe încercări, a fost nevoită să se împartă între adaptarea la noua sa viață și împăcarea cu trecutul ce nu îi dă pace. Am îmbinat mai multe planuri narative, având episoade succesive, puse într-o ordine logică, pentru ca, în final, ea să fie suficient de matură încât să poată accepta orice provocare i-ar mai putea apărea în viață. Odată cu apariția unui tip misterios la hotelul unde se va caza inițial, viața lui Elle va lua o întorsătură la care nici nu se gândise până atunci. Pe urmele morții tatălui său, ea se va îndrăgosti. Va participa la diferite evenimente din înalta societate, va alerga după putere, suferind și pierzând persoane dragi. Dar va reuși să câștige ceea ce își dorește cu adevărat? Nu vă dezvălui. Dar sper că v-am trezit interesul și pofta de a-mi descoperi munca din ultimul an.

La finalul articolului, îmi doresc doar să mai mulțumesc tuturor celor ce mi-au fost alături pe parcursul anului trecut și cu care am trecut în noul an, în suflet sau chiar fizic.

Bianca TUTUNARU

elevă la Colegiul Național „Anastasescu”
voluntar EUROPE DIRECT Telemann
voluntar Filiala Asociației SePoate

Să mai citim puțin!

Liturgii în bibliotecă

Dimitrie Teleor,
un scriitor uitat pe nedrept (II)

(continuare din numărul 675)

Poet, epigramist, prozator, memorialist, jurnalist, prieten al marelui scriitor I. L. Caragiale, care și-l luase colaborator la publicația sa, „Moftul Român”, Dimitrie Teleor era cotelat, într-o anchetă printre cititorii din 1895, al patrulea mare scriitor realist român după Caragiale, Vlahuță și Delavrancea.

Din 1877 până în 1916, Dimitrie Teleor a fost unul dintre cei mai proeminenți gazetari români, colaborând la mai toate ziarele și revistele vremii. La „Albina”, „Amicul copiilor”, „Epoca”, „Familia”, „Foia pentru toți”, „Ghimpele”, „Lupta”, „Noua revistă română”, „Peșel”, „România literară”, „Românul”, „Sămănătorul”, „Adevărul”, „Viața” colaborează cu versuri, schițe și povestiri, articole critice, biografii, cronici dramatice. La „Generația nouă” (februarie-iulie 1890), figurează pe frontispiciul revistei ca prim-redactor și publică schițe și scenete în versuri.

Este, de asemenea, membru în comitetul de redacție la „Revista Societății «Tinerimea română»” (1882-1890), „Literatură” (1883), „Analele literare” (1885-1886), redactor la „Binele public” (1882), „Națiunea” (1883), „România literară” (1883-1884), „Universul” (1886-1889), „Moftul român” (1902), „Voinea națională” (1908), „Constituționalul”, „Biciul” (1901) și „Moș Teacă”. Alături de Emil Andrieș, conduce „Revista ilustrațiilor române” (1910). În 1916, îl găsim îndeplinind funcția de secretar de redacție la „Petrolistul”.

Dimitrie Teleor era tipul scriitorului total, care, bazându-se pe talentul îndeneșabil, reușea să abordeze aproape orice gen literar.

Iată, de pildă, ce afirmă L. Volovici despre versatilitatea și ușurința autorului de a se adapta la nivelul oricărei gazete și al oricărui tip de public cititor:

„Cu ce colabora Teleor? Asemeni actorilor din trupa lui Hamlet, el putea «juca» orice: poezii lirice, poeme, satire, ode, nuvele, schițe, povestiri, cronici rimate, reclame în versuri, multe epigrame, scenete și farse, snoave, anecdotă, cugetări, istorioare moralizatoare, articole de istorie literară, cronica editărilor, articole politice, de popularizare a științei, pe teme pedagogice și agricole, însemnări despre istoria patriei, portrete de oameni politici, sfaturi medicale pentru țărani și chiar ... predici pentru parohiile rurale. Scriitor «total», cum am spune astăzi!»

Dimitrie Teleor a reușit să-și adune scrierile literare doar în 35 de plachete și volume, după cum urmează: *Nuvele*, prefată de A. Lupu-Antonescu, București, 1883; *Scenă și portrete*, București, 1886; *Flori de liliac*, București, 1888; *Durere*, București, 1889 (astăzi, de negăsit); *Icoane*, versuri, București, 1891; *D-lui Em. Protopopescu-Pache*, București, 1891; *Nuvele alese*, București, 1894; *Schițe umoristice*, prefată de Dumitru Stănescu, București, 1895; *Aventurile unei soacre*, București, 1896; *Povestiri*, Craiova, 1896; *Realiste*, versuri, Craiova, 1896; *Alte schițe umoristice*, București, 1897; *Epigrame*, București, 1900; *Ultimele schițe umoristice*, București, 1900; *Căderea guvernului*, București, 1902; *Povestiri patriotice*, București, 1902; *Tuns și frezat*, București, 1902; *Din viața mea de medic*, București, 1903; *Din junețea lui C. A. Rosetti*, București, 1903; *Din viața regelui Carol*, București, 1903; *Eminescu intim*, București, 1904; *Limba literară și toate ortografiile în timp d-o sută de ani în România*, București, 1905; *B. P. Hasdeu*, București, 1908; *Alte schițe umoristice*, București, 1909; *Anecdote din viața lui Cuza Vodă*, București, 1909; *Oameni mari ai României. Costachi Negri*, București, 1909; *Epigrame și proză umoristică*, București, 1909; *Eugeniu Carada (1836-1910)*, București, 1910; *Mobilizarea*, București, 1913; *Titii Coțofeanca și alte schițe*, București, 1914; *O nunță*, București, 1914; *Figuri mari*, București, 1915; *O poezie la un chef...* (în colaborare cu I.L. Caragiale), București, 1915; *Cucoana Obedeanca. C.A. Rosetti poet. Sonete patriarhale*, București, 1916.

Opera sa literară, strânsă doar parțial în volume în timpul vieții autorului, poate face, la un moment dat, subiectul unor teze de doctorat și binevenită ar fi o ediție critică a operei sale care să acopere măcar sectoarele operei cele mai vaste: poezia, epigramistica, proza și publicistica.

Figură de boem, hârșit în bătaiele cu viața, dar și cu scrisul, pe care și astăzi îl ignorăm cu desăvârșire aproape, Dimitrie Teleor încă își așteaptă reparația postumă.

Prof. Cristian Gabriel MORARU

Lecturi în lumină

Cântecul timpului, autor Nelu Urziceanu

După cartea de proză memorialistică, „Un destin cu epolet” (Ed. Autograf MJM, Craiova, 2021), scriitorul Nelu Urziceanu vine în 2023, la ceas de toamnă târzie, cu un roman amplu, *Cântecul timpului*, apărut la Editura Aius din Craiova.

Divizată în șapte capitole, purtând fiecare un titlu semnificativ („Trăiri îndepărtate”, „Odiseea Bărăganului”, „Undeva, pe valea Urliului”, „Cazuri și necazuri”, „Lovitura destinului”, „În lumea (ne)uitării”, „Un cântec fără paritură”), acțiunea romanului acoperă o lungă perioadă de timp, mai bine de două secole.

Pe parcursul celor peste patru sute cincizeci de pagini ale cărții, scriitorul teleormănean dă viață unei lumi de mult apuse, cea a moșilor și a strămoșilor săi din Câmpia Dunării, dar prezintă și aspecte ale contemporaneității, în centrul acestor două dimensiuni aflându-se localitatea natală, Băduleasa, cu împrejurimile sale, cu băduleșii rămași aici, sau purtați, unii dintre ei, de pașii destinului, departe de obârșii.

Introducerea cititorului în trecutul acestor străvechi meleaguri românești relevă faptul că autorul a cercetat documente istorice edificatoare, în lumina cărora a conceput arhitectura recentei sale creații epice.

În primul capitol, „Trăiri îndepărtate”, naratorul insistă pe perioada de constituire a localității natale și a locurilor limitrofe, urmată de alte perioade care au marcat viața poporului român și nu numai: Războiul de Independență, Împroprietărea făcută de domnitorul Alexandru Ioan Cuza, Războiul din 1907 (care a zguduit Principatele Române), Primul și Al doilea Război Mondial (cărora românii le-au plătit tribut cu viețile a mii și mii de ostași), Perioada interbelică și greutățile sale, Perioada postbelică cu datoriile statului român către marea putere de la Răsărit, în fine, Cooperativizarea forțată a agriculturii (după modelul sovietic), prin care țărănul român a fost deposedat de bucată de pământ câștigată cu prețul tător jertfe.

Personajele romanului, în număr mare (perioada explorată fiind ea însăși îndelungată), provenite din universul rural, sunt bine individualizate, prin caracterizarea lor directă și indirectă. Personajul principal pare a fi însuși satul natal al scriitorului (Băduleasa, cu împrejurimile sale: Viroși, Dealul cu Tufe, Iamandin, Șipote), cu structura sa socială, cu obiceiurile și tradițiile păstrate cu sfinteție..., un tablou etnografic complex, de o rară frumusețe, și din care se desprind câteva chipuri memorabile, al căror destin este urmărit de autor pe parcursul câtorva decenii.

Împroprietărea țăranilor români în urma Războiului de Independență s-a făcut cu mare greutate și în zona prezentată de scriitorul Nelu Urziceanu, fiindcă moșierii nu erau dispuși să renunțe atât de ușor la o parte din moșie, spre a fi împărțită celor ce dusese, de fapt, greul războiului.

Oamenii veniți din satele învecinate Bădulesei (Belitori, Pârlita, Dulcești, Peretu), după împroprietărea, ajunși la bucașica lor de pământ, trebuia să o desțelenească mai întâi, apoi să sape bordeiele în care se vor adăposti ei și familiile lor. Așa se întâmplă și cu primii locuitori din Viroși, „oameni cu frica lui Dumnezeu”, printre ei, Radu și fratele său, Tânase, „din neam de țărani clăcași”, din Pârlita (azi, această localitate numindu-se Urliu): „Se năstăse astfel o nouă așezare cu oameni statonici, harnici, frumoși și buni la suflet, care au venit de pe teritoriul mai multor moșii învecinate, dar uniți prin sărăcie și prin dorința unui trai mai bun. Lă s-a spus atunci viroșeni” (p.13).

Scriitorul Nelu Urziceanu urmărește, cronologic, destinul câtorva familii (a lui Radu și a lui Nae Mocanu, de la stabilirea lor în Viroși), cu parcursul lor prin evenimentele istorice din prima jumătate a sec. al XX-lea, pentru ca apoi să continue acțiunea romanului cu întâmplări din viața descendenților acestora, unii dintre ei,

prin specificul muncii lor, contribuind la bunul mers al societății românești contemporane, la siguranța cetății, făcându-și datoria în locuri depărtate de satul natal. Acești descendenți frumoși la chip și la suflet au purtat mereu, în adâncul ființei lor, imaginea copilăriei și a persoanelor dragi, în jurul cărora au făcut primii pași și s-au format, imaginea matricei cu pitorescul ei inegalabil, speranța că se vor întoarce cândva în locul de unde au purces cu ani în urmă și unde odată au fost fericiți.

Rememorarea întâmplărilor trăite de înaintașii noștri, în preajma începutului secolului al XX-lea, constituie un bun prilej pentru scriitorul Nelu Urziceanu de a evoca figurile de neuitat ale unor haiduci localnici, vestiți, faptele lor de vitejie intrând, cu timpul, în folclorul local (poeme orale și versuri pentru cântecul lăutărești). Printre ei, sunt amintiți haiducii Cristea Preda, zis Icoană (din Pârlita) și Mitică de la Caravaneți. Pe lângă ei, au fost mulți haiduci pe Valea Călmățuiului, ..., dar pe Mitică de la Caravaneți și pe Icoană de la Urliu nu-i-a întrecut nimeni” (p.36).

Povestea merge mai departe. Vârștii trec în lumea celor dreți, iar descendenții lor își continuă viața cu farmecul și dezamăgirea ei, atenția autorului îndreptându-se spre urmașii primilor veniți în Viroși.

Capitolul al doilea al cărții îl are ca protagonist pe strănepotul lui Nae Mocanu (venit la Viroși din Peretu), Costică Ganea, care, după satisfacerea stagiului militar, este cooptat în M.A.I., trimis apoi la un curs de școlarizare de patru luni, după care este repartizat la Militia Raionului Fetești, din Bărăgan. Costică Ganea își face datoria în mod exemplar, este promovat în funcție, dar dorul de locurile de baștină nu-i dă pace și, ca să și-l mai astâmpere, citește permanent, acolo, în inima Bărăganului, în puținul timp liber, cărțile scriitorilor teleormăneni: Gala Galaction, Zaharia Stancu, Marin Preda... După zece ani de muncă, departe de origini, visul lui Costică Ganea de a reveni printre ai săi, acasă în Teleorman, se împlineste. Vreme de 2-3 ani, lucrează ca sectorist la Videle, apoi șef de post în comuna Orbeasca, alți câțiva ani la TF Videle și apoi, până la pensionare, la TF Turnu Măgurele...

Din păcate, nu același lucru se va întâmpla cu Niculae Dinulescu (fiul lui Ion Dinulescu din Pârlita, urmaș prin alianță cu neamul celebrului haiduc, Preda Cristea, zis Icoană), repartizat și el după absolvirea Școlii de subofitieri tot în Bărăgan, destinele celor doi teleormăneni intersectându-se la un moment dat, pe acele meleaguri străine.

În ciuda tuturor demersurilor făcute, pentru a pleca din Bărăgan, Niculae Dinulescu nu va reuși să vină mai aproape de părinți și rude, rămânând acolo pentru veșnicie, purtând în suflet un dor aprig pentru „lumea veche a Urliului, cea cu miros de frunză de nuc și pâine de țest”. El, Niculae, nu se va mai întoarce niciodată, dar o vor face copiii săi, George și Livia, în vizită, mândri că descind din neamul curajosului haiduc, Icoană. După câțiva ani, fiul, George, „mănat de aceleași doruri, ca și tatăl său, a decis să-l urmeze visul și să se întoarcă la origini”, cumpărându-și o casă nu departe de aceea în care copilăria se desfășurase.

Revenind asupra personajului Costică Ganea, în penultimul capitol al cărții sale, scriitorul Nelu Urziceanu ne spune că acesta, după pensionare, rămâne în Turnu Măgurele, de unde, din când în când, va mai trece prin Viroși, spre a se revedea cu fratele său, Lile, spre a-și plimba pașii prin noroiul sau praful drumului, în căutarea urmelor copilăriei pierdute, să asculte cu nesa „cântecul timpului”. Pustietatea locului natal îi dă fiori reci, predispunându-l la meditație asupra destinului uman, asupra vieții și a morții și făcându-l să înțeleagă că „viața nu e, sau nu a fost, doar o nesfârșită căutare, o zbatere, o luptă cu greutățile ori răutățile oamenilor, ci ea, viața, pe final, nu este altceva decât un îndelung șirag de amintiri” (p.415).

Scriitorul Nelu Urziceanu cunoaște foarte bine specificul muncii lucrătorilor din M.A.I., iar cazurile prezentate sunt comentate în cunoștință de cauză. Lucrătorii din miliție erau des transferați de la un post la altul: „Fiind militar, nu era loc de comentarii. Așa decurgeau lucrurile în această profesie” (p.283). „A muta mobila” însemna, într-o exprimare argotică, a fi transferat într-o altă localitate, lucru care se întâmpla frecvent, din varii motive, mai mult sau mai puțin întemeiate.

Traficul de influență, sistemul pilelor și al relațiilor funcționau organizat, așa că mulți cetățeni certați cu legea scăpau nepedepsiți... În ciuda acestor inconveniente, milițienii și-au făcut datoria cu credință și profesionalism, au rezistat multor ispite, nu s-au lăsat doborâți de greutate și au mers mai departe, cu fruntea sus, mândri de originea lor țărănească.

Autorul romanului „Cântecul timpului” descrie cu mult talent și în cunoștință de cauză lumea satului, cu particularitățile sale, în funcție și de perioadele istorice traversate.

La început, când nu existau medici și servicii sanitare, oamenii bolnavi erau tratați empiric (leacuri băbești, descânțec). Igiena precară ducea la îmbolnăviri grave. Hrana era insuficientă, conștând mai mult în legume, fructe, mai rar carne.

Nu sunt uitate de scriitor nici obiceiurile legate de naștere, botez, peștul fetelor înainte de căsătorie, nunta și cutumele sale, ritualul înmormântării sau acele datini străvechi privind sărbătorile religioase.

Lăutarii satului au un rol determinant în viața colectivității. La horele la care ei cântă, se prind în joc fetele și băieții, prilej pentru fiecare tânăr de a-și alege, ulterior, partenerul de viață.

Vorbirea personajelor este specifică zonei. Este limba populară, ornată cu arhaisme, regionalisme, elemente ale graiului și subgraiului muntenesc. Interesante mi s-au părut și acele etimologii pe care autorul le explică.

De-a lungul romanului, autorul apelează la o diversitate de moduri de expunere: descrierea, naratiunea, monologul, dialogul, analiza psihologică... Descrierile de natură fascinează pur și simplu. Au atâta frumusețe, atâta poezie!

Această lume în care ne-a plimbat scriitorul, prin harul său artistic, nu ne este străină. Ne-am născut în ea, așa că oricând putem depune mărturie despre autenticitatea ei. Este lumea în care au viețuit ...oameni cu rușine și frica lui Dumnezeu, care își creșteau copiii în religia cinstei și care dialogau cu stelele, în nopțile de vară”, este acel univers de oameni curați la suflet și credincioși, curajoși și harnici, înșelați de dreptate, sensibili, visători...

Prin această lucrare cu autentice caracteristici monografice și etnografice, avem în fața ochilor imaginea completă a universului rural romănesc, înainte de a se pustii prin exodul țăranilor spre oraș, în epoca industrializării, ori, mai nou, odată cu emigrarea românilor spre diverse colțuri ale lumii, în speranța unui trai mai bun.

Cartea „Cântecul timpului” reprezintă un cald omagiu adus de scriitorul Nelu Urziceanu strămoșilor săi, dar și un binemeritat omagiu adus „destinelor cu epolet”. Autorul are capacitatea de a cuprinde cu privire, cu mintea și cu sufletul frumusețea lumii din jur, de a descrie inefabilul ei, prin prisma propriei percepții artistice, transpuse în cuvântul care înalță, transformând totul într-un cântec fără sfârșit.

„Cântecul timpului” este o carte document, care depune mărturie despre existența unui popor, pe cât de sensibil, pe tot atât de încercat de vitregiile vremurilor. Titlul este în perfectă armonie cu conținutul, viața însăși asemănându-se, în curgerea ei vremelnică, cu un cântec, când mai vesel, când mai trist, în funcție de trăirile omului în trecerea sa prin mai lungă sau mai scurtă existență.

Prof. Domnița NEAGA

Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Meridiane critice

Nu numai poetă și inițiatore de activități cultural-artistice, Lia Nenciu (pseudonim literar pentru Daniela Popescu, prof. de engleză) a demonstrat și velleități de coordonator al unei antologii dedicate lui Marin Preda, *Vremea schimbării* (editura Liane Books, 2022), reunind 18 autori - poeți, prozatori, dramaturgi, reporteri, esești, publiciști, de profesii diferite (dascăli, ziarști, inspectori, cadre militare, juriști...) care-l comentează, omagiază pe marele dispărut sau ceea ce a avut tangență cu satul teleormănean, cu locul de baștină. Majoritatea provin din Teleorman, iar alții din Sibiu, Târgu-Jiu, Argeș, Bacău. De altfel, considerăm că materialele incluse exprimă solidaritatea cu artizanul *Moromeților* (și numai...), precum și respectul față de meleagurile natale, față de fertilul spațiu campestru dunărean. Varietatea conținutistică - binevenită - denotă o multitudinătate inegală de voci literare, din care se detașează Domnița Neaga, Liviu Nanu, Cristian Gabriel Moraru, Florin Saicoc, Elena Armenescu, Maria Mona-Vâlceanu,

George Băicoianu, Ion Pecie și Lia Nenciu...

Victor Albu propune versuri fără punctuație, circumscrie, probabil, neomodernismului, cu fluiditate, în vreme ce Rahela Barcan, adepta nonsonetului, scrie în manieră nichitană, comparativ cu poezia tradițională, religioasă (*Drumul norilor*) a Eugeniei Lucica Delcea. Întâmplător ori ba, fantoma arhegiziană e prezentă și ea la altcineva prin stihul din psalm: „Tare sunt singur, Doamne, și pieziș”. Prozator, publicist reabil în presa locală și județeană, Liviu Nanu surprinde plăcut prin *Pacientul zero*, o dramă liricoidală, după ce se afirmase printr-un topos roșiorian, dispărut azi, *Cărciuma lui Bicută*, areal propice dialogului, poantelor, umorului. De altfel, inteligența poetică îl conduce și spre pașișea voluntară, astfel că o capodoperă a lui Goethe devine *Suferințele tânărului... Gore*. Două poete și eseiste - Emilia Stroe și Domnița Neaga, ultima, redactor la două publicații, poetă consacrată, dar și eseistă, editoriază la „Drum”, cronicar literar. O altă scriitoare profesionistă, Elena Armenescu

se manifestă atât poetic (vol. *Ferestrele somnului*), cât și epic, prin (fragment de) roman. Epigramistul Ion Pecie a realizat și monografia despre Tătăreștii de Sus, Siliștea-Gumești. La fel și lancu Bătă și a sa lucrare despre Lița. Nu-i putem omite pe mai cunoscuții dascăli Marian Văntoru, Ion Scarlat cu veritabile exegeze despre arta, cultura, școlile din Peretu, Troianu, modele de urmat.

Maria Ileana-Tănăse califică, pe urme bligiene și ale altor esteticieni, metaforele în plasticizante și revelatorii. De la nostalgice (*Covorul toamnei ca așternut*) la *Gazelul câmpiei* e doar un pas spre pitorescul creator de *Cântec sopțit*, născut la Salcia, Zaharia Stancu. Alt făuritor de poezie, piese de teatru, Ștefan Dumitrescu, e pasionat de semiotica românească, recte, *Delirul*. Maria Mona Vâlceanu cercetează prin alte grile romanul din 1955, *Moromeții* și caută noi trăsături în caracterizarea protagonistului, identificat chiar cu părintele lui Preda.

Rondelul casei părintești de Ion Bunescu

deschide o poartă spre bucolic. Tot pe linia tradiționalismului (pillatian, în primul rând) marșează gravul, parcimoniosul George Băicoianu, ajuns la amiaza artistică, redescoperind expresivității în lexicul popular, regional (bozii, uluci, coșare, ștergar). Autobiografia le obsedează și pe Lia Nenciu, cu *Repartiția, Prima zăpadă*, cu o transpunere artistică a faptului comun, a evenimentului, a anilor de formare în pagini sensibile, emoționante, precum și Elena Buică-Buni, capabilă și de texte patriotice (*Șarja de la Prunaru, Eroii nu mor niciodată*). La unii autori contează traseul, nu prima carte, ca la Miriam Teke, recte, romanul *Pătrățica albastră*. De remarcat că unii contributori sunt membri ai UR, UZPR sau ai altor organizații. Cu un surplus de autoexigență, de eliminare a truismelor, a clișeeelor lexicale, cartea ar fi avut de câștigat la nivel valoric.

Prof. dr. Iulian BITOLEANU

Membru al Uniunii Scriitorilor din România

Oameni care au fost

Un virtuoz al violii: Nicolae Florică

Când se va scrie odată istoria pitorească a Roșiorului de Ieri și de Astăzi, pagina cea mai emoționantă, va fi dedicată, fără îndoială, lăutarilor, acei virtuozii ai instrumentelor noastre populare, care au făcut din cântec, izvor de bucurie și de fericire umană. De la marile cafenele și restaurante din centrul orașului, de pe străzile „General Manu” și „General Averescu” (adică Calea Rahovei și Calea Dunării), până la măruntele bodegi ale fostelor mahalale: Vechii Roșiori, Cartierul de Vale, Cotorga, Țigănie și altele, tarafurile lăutarilor au cucerit inimile tuturor iubitorilor de muzică.

Orașul de pe Vedea a avut un număr mare de lăutari, organizați în tarafuri, foarte bine cunoscute nu numai în zonele apropiate, ci chiar și în cele îndepărtate. Acestea erau prezente la nunți, botezuri, la înmormântări, dar și la alte petreceri ce aveau loc, atât în oraș, cât și în satele din jur.

Termenul de „lăutar” a avut înțelesuri diferite de-a lungul secolelor. Muzicologul Viorel Cosma scrie că „Lăutar” vine de la „lăută”, instrument și expresie împământenite încă de pe la jumătatea secolului al XVII-lea, odată cu pătrunderea primelor influențe occidentale în țara noastră. În „Biblia de la București” a lui Șerban Cantacuzino din 1688, găsim expresia „alătarii, zicând cu alăutele lor”. În acele tulburi începuturi, prin lăutar se înțelegea orice muzicant care cânta dintr-un instrument cu coarde. În veacul al XVIII-lea, conținutul noțiunii s-a lărgit. Toți muzicanții unui „taraf”, indiferent de instrumentul la care cânta, încep să poarte numele de „lăutar”. Sensul nou al noțiunii de lăutar provine acum de la ideea breslei, a meșteșugului.

În cele ce urmează, vă prezentăm unul din deosebiții lăutari pe care i-a avut orașul de pe Vedea, care acum, în zilele noastre, este aproape uitat. Acesta este Nicolae Florică.

Nicolae Florică s-a născut la 2 ianuarie 1881, la București, într-o familie de lăutari vestiți. Tatăl său, Marin Nicolae, era un vestit violonist ce cânta cu taraful lui Nicu Buică, iar mama sa era din Roșiori de Vede, fiica lui Lica Mija, țambalagiu foarte cunoscut.

Urmează cursurile școlii primare și gimnaziale, paralel cu educația muzicală pe care și-a început-o cu tatăl său și, mai apoi, cu profesorul de pian Kurt Coleman. Tatăl său a descoperit la el o deosebită ușurință în exprimarea muzicală și căuta, să-l școlească la Conservatorul din București. Studiază la clasa profesorului Iulius Wiest și apoi cu Cecilia Nițulescu-Lupu și Vasile Filip. Deși a studiat patru ani, nu a absolvit niciodată Conservatorul.

Moștenind de la tatăl său un excepțional meșteșug violonistic, suprapus peste studiile pe care le-a făcut, l-au impus de la început ca un instrumentist virtuoz, iar mai târziu ca violonist primar și profesor de vioară. Melodist prin excepție, Nicolae Florică a dispus de o spontaneitate creatoare unică. Temperament deopotrivă liric și pasional, dotat cu un remarcabil simț ritmic, el a promovat muzica lăutărească cu o vigoare rar întâlnită.

De tânăr fiind un virtuoz al violii, a întreprins numeroase turnee, atât în țară, cât și în Rusia, Serbia, Bulgaria, Polonia și Austria. A cântat în mai toate marile restaurante din București, în diferite tarafuri, iar la un moment dat, prin 1925, a condus o orchestră de cafe-concert, capabilă să abordeze un vast repertoriu popular și clasic.

Nicolae Florică, marele violonist, nu a cunoscut granița între repertoriul cult și cel popular, între clasic și modern, între stilul de interpretare și cel profesionist-concertistic, fiind capabil să treacă numai în câteva minute, de la române și melodii lăutărești, la cantonete italiene sau muzică clasică. A fost prieten cu Dumitru Ochiai, cu care a și cântat, în 1927, la Cazinoul din Sinaia. Aici, l-a cunoscut personal pe George Enescu, dar și pe violonistul american, Yehudi Menuhin, care i-a dăruit un arcuș „Sartory”, pe care l-a păstrat până la moarte.

În 1931, pe neașteptate în plină glorie, la vârsta de 50 de ani se retrage la Roșiori de Vede, orașul mamei, unde-și continuă activitatea de lăutar. Cu repeziciune, își face o orchestră, cu care cânta la mai toate petrecerile ce se organizau în lumea oamenilor cu bani mulți și a oamenilor mai săraci. Repede, se face cunoscut, iar zările locale îl elogiază. Abordează un repertoriu extrem de divers, de la piese din creația lui Enescu și Bela Bartók, la cantonete italiene, muzică populară românească, hore, sârbe și muzică lăutărească pură.

Cântă în mai toate restaurantele din Roșiori de Vede și împrejurimi. El are meritul de a fi creat în jurul său o adevărată școală de violoniști, vestiți apoi nu numai în zonă, dar chiar și în țară. În exclusivitate, toți violoniștii din zonă, după 1934, au fost formați de Nicolae Florică. Avea un talent de mare pedagog, știa să-i atragă și să-i facă să se apropie de muzică cu adevărat și să trăiască muzica lăutărească.

După 1947, la 66 de ani, Nicolae Florică, omul de o rară modestie și proverbială bunătate, care între anii 1925-1947 a dominat cu autoritate arta violii, nu a intrat în uitare. El a continuat activitatea, câștigându-și cinstit, curat, existența, numai din meditația la vioară. Era văzut la orice oră din zi pe străzile orașului, călcând grăbit, îmbrăcat ca un adevărat artist ce era, cu vestita lui vioară cu arcuș „Sartory”, în drum spre domiciliul elevilor săi.

(Eu locuim pe strada Mihai Bravu, aproape de Gara de Est, destul de aproape de domiciliul lui Nicolae Florică. De obicei, venea pentru meditație după ora 14:00, iar bunica îl aștepta cu o cafea pe care o servea povestindu-ne din activitatea sa. Când vorbea despre întâlnirea cu Enescu și Yehudi Menuhin se transfigura, se emoționa. După aceea, urma meditația la vioară).

Prin anii 1960, era o figură legendară a orașului. Ceea ce impresiona la acest artist octogenar era paloarea lui diafană. O mască de ceară prin care nu străbătea nicio suviță de sânge. Pe deasupra, o piele uscată ca un pergament, făcută parcă dintr-o materie anorganică. Nicăieri, nicio urmă de sangvinitate. Parcă organismul, eliminând ceea ce era organic în el, se pietrificase într-un echilibru chimic stabil, capabil să cunoască eternitatea. Asimilarea și dezasimilarea se opriseră într-o dreaptă echivalență.

Spiritual, violonistul Nicolae Florică a rămas etern, fizic, nu. Plâns de toți cei care-l cunoșteau și-l auziseră cântând, marele violonist și profesor Nicolae Florică a trecut în lumea nefiintei în mai 1962 și a fost înhumat în Cimitirul „Stelian Popescu”.

Prin cele ce a făcut întreaga viață, lăutarul nostru distins, violonistul neîntrecut, care a încântat generații întregi de iubitori ai muzicii cu meșteșugul său, merită recunoștința noastră deplină.

Prof. Argentin Șt. PORUMBEANU
- membru UZPR

Foto: din arhiva personală a autorului

Drag de Drăgănești

Neogoe Basarab, domn al Țării Românești (1512 - 1521), prin hrisovul din 8 mai 1514, scris în cetatea Târgoviștei de către Voico diacul, întărește stăpânirea jupanului Șuica vornic și frații săi prin înfrățire cu vărul lor, Dara, peste satele Șuici, Pleșești, Preajva și Drăgănești de pe Vedea.

Prin acest hrisov, se atestă, pentru prima oară documentar, existența satului Drăgănești de Vede¹ din comuna Drăgănești de Vede, ce va sărbători, în acest an, 510 ani de existență atestată documentar.

Cu prilejul acestui eveniment, Serviciul pentru Cultură, Educație și Sport, prin publicația Drum, editată de Casa de Cultură, și Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” împreună cu Școala Gimnazială Drăgănești de Vede și Asociația Radu Grămăticul vor publica, în numerele din lunile ianuarie-mai, articole sub genericul „Drag de Drăgănești”, în vederea celebrării acestui eveniment, prin care satul din proximitatea municipiului Roșiori de Vede sărbătorește peste o jumătate de mileniu de existență, așa cum rezultă din următorul hrisov:

1514 (7022) Mai 8, Târgoviște.

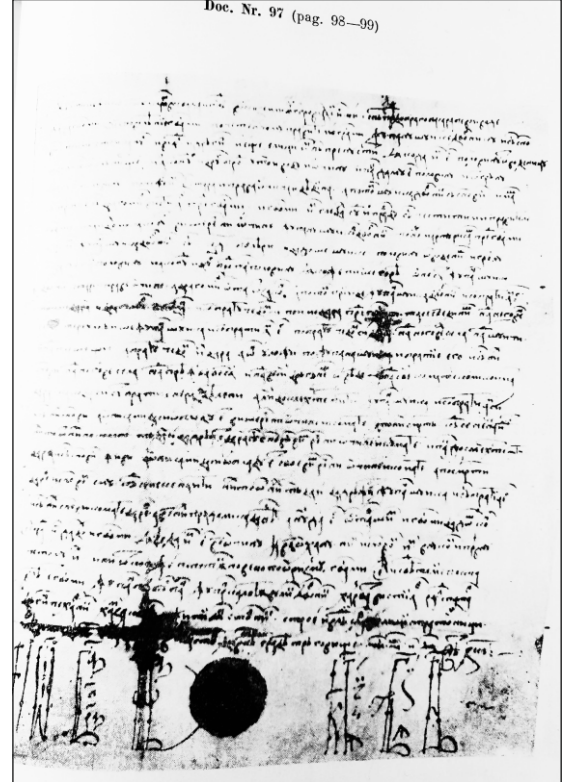
† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, jupanului Șuica vornic și fiilor săi, anume: Stoicanul și Vladul și Drăghici și câți încă Dumnezeu îi va lăsa, ca să le fie jumătate din moara de la Dedilov de pe Călniște; și dacă va fi și alt vad în acea apă și ocină, să-i fie iarăși jumătate; și din gârla Craquiei jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar apoi, Șuica vornic cu fiii săi au avut păru cu Dragomir vistier înaintea domniei mele. Și domnia mea le-am cercetat judecata și dreptatea cu cinstiții dregători ai domniei mele; și am aflat că sunt mai sus-zisele ocine ale jupanului Șuica vornic, pentru că au mărturisit înaintea domniei mele și au jurat jupan Șuica vornic cu 24 de boieri și au dat lui Șuica jumătate din moară și gârla de la Craquia iarăși jumătate, iar dacă va fi și alt vad iarăși jumătate, după cum scrie mai sus. Ele sunt ale jupanului Șuica vornic vechi și drepte ocine, iar Dragomir a rămas de lege.

Și apoi, a venit jupan Șuica vornic și cu frații săi, anume: Dara și Dragomir și Căzan și cu vărul lor, anume Dara înaintea domniei mele și s-au unit pe satele lor, de au așezat jupan Șuica și cu frații săi pe vărul lor Dara peste satele lor, peste Șuici și peste Pleșești, iar vărul lor Dara, el a așezat pe jupan Șuica și frații săi și cu fiii lor peste satele lui, peste Preajva toată și peste toți Drăgăneștii de la Veade și peste toate averile câte are Dara, ca să fie frați nedespărțiți. Însă cit va fi jupan Șuica și cu frații săi și cu fiii lor, iar ei singuri să-și stăpânească mai sus spusele ocine și averi; iar după moartea lor, când nu se va afla nimeni din neamul lor, atunci să ție Dara cu fiii săi aceste mai sus spuse ocine și averi. Și iarăși cât va fi Dara și cu fiii săi vii, iar ei să-și stăpânească singuri ocinele și averile lor mai sus spuse; iar după moartea lui Dara și a fiilor lui, când nu se va afla nimeni dintre ei, atunci să ție jupan Șuica și cu frații săi și cu fiii lor averile lui Dara. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și domniei mele au dat calul.

De aceea și domnia mea am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins după porunca domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, Harvat vistier, Radul spătar, Draghici

paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Și eu, Voico diac, care am scris în minunata cetate de scaun Târgoviște, în luna Mai 8 zile în anul 7022 (1514).

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn².

Copie hrisov³.

Cu acest prilej, în care istoria de peste o jumătate de mileniu se împătrunde cu mândria și demnitatea de a fi locuitor al satului și comunei, inițiatorii logoului „Drag de Drăgănești” urează drăgăneștenilor, oriunde s-ar afla,

La mulți ani!

Președintele Asociației Radu Grămăticul
gt. lt. (r) Valentin BECHERU

¹ Ecaterina Tântăreanu, *Habitat medieval în sud - vestul Munteniei în sec. XVI-XVII. Temeiuri istorice și arheologice*, Editura Renaissance, București 2010, p. 54.

² Mihai Berza, Constantin Chiodaru, Damaschin Mioc, Francisc Pall, Ștefan Pascu, Ștefan Ștefănescu *Documenta Romaniae Historica B. Țara Românească vol. II*, Editura Academiei Republicii Socialiste România București 1972, p. 245-247.

³ Ion Ionașcu, I. Lăzăreșcu-Ionescu, Barbu Cămpina, Eugen Stănescu, D Prodan, *Documente privind Istoria României Veacul XVI B. Țara Românească*, vol 1, Editura Academiei Republicii Populare Române 1951, p. 98, 99.

⁴ Ion Ionașcu, I. Lăzăreșcu-Ionescu, Barbu Cămpina, Eugen Stănescu, D Prodan, *Documente privind Istoria României Veacul XVI B. Țara Românească*, vol 1, Editura Academiei Republicii Populare Române 1951, p. 265.

Alexandru Ioan Cuza, făuritorul Armatei Române moderne

- continuare din pag. 1 -

Astfel, încă din primele luni de domnie, a început procesul de unificare al armatei prin constituirea unei tabere de instrucție comună la Florești, prin crearea unui Stat Major general și a unui singur Minister de Război. Reorganizarea armatei nu a

însemnat numai unificarea ei, ci și modernizarea prin înzestrarea cu echipament și armament modern și prin organizarea învățământului militar.

Crearea Armatei Române moderne a fost și tema simpozionului organizat de către Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” sub titlul „Alexandru Ioan Cuza, făuritorul Armatei Române moderne”.

La acest simpozion, alături de publicul fidel al muzeului, de elevi, de profesori, s-a aflat și primarul municipiului, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, care a vorbit despre importanța zilei de 24 ianuarie 1859 și despre necesitatea cunoașterii istoriei.

Profesorul Victor Osăceanu, cel care a și propus tema simpozionului, a vorbit despre unificarea și reorganizarea armatei, despre tabăra de la Florești, generalul Ioan Em. Florescu și organizarea sistemului sanitar militar de către generalul Carol Davila.

În final, pe platoul din fața Primăriei Municipiului Roșiori de Vede, participanții la simpozion s-au prins într-o Horă a Unirii.

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman
- legătura TA cu Europa!

(Urmare din pag. 1)

Am vorbit, de asemenea, despre importanța votului în contextul alegerilor europarlamentare, cu atât mai

mult cu cât vorbeam cu tineri care vor vota, anul acesta, pentru prima dată în viață, despre drepturi și obligații pe care le avem în calitate de cetățeni europeni, despre competențe și necesitatea pregătirii profesionale pe tot parcursul vieții, dar și despre tranziția verde și digitală.

Pentru a înțelege și mai bine ce este Uniunea Europeană, cum a fost creată și cum funcționează aceasta, am vizitat site-ul *Spațiul învățării* al Uniunii Europene, acolo unde am căutat diverse materiale didactice puse la dispoziție de această

Implicarea și motivarea elevilor, dar și a profesorilor de a participa la orele de informare europeană rămân unele dintre cele mai mari provocări și satisfacții ale echipei EUROPE DIRECT Teleorman. Acestea au fost și motivele pentru care cel mai activ elev a fost premiat de către centrul de informare al Comisiei Europene și anume elevul *Mihai-Sorin Costache*. Îl felicităm pe Mihai, dar și pe colegii săi, care ne-au demonstrat că tinerii noștri își cunosc drepturile și sunt dornici să se implice în acțiunile care le afectează prezentul și

viitorul.

Întâlnirea a fost posibilă datorită

unor profesori dedicați meseriei pe care și-au ales-o și cu care am avut plăcerea să colaborăm, respectiv: *prof. Silvia*

platformă.

De un interes aparte s-au bucurat publicațiile editate de către **Oficiul pentru Publicații al Uniunii**

Botez – directorul instituției, *prof. Mariana Buciu* – directorul adjunct, dar și diriginții claselor a XII-a de la Colegiul Național Pedagogic „Mircea Scarlat”: *prof. Cristina Cazacu*; *prof. Carmen Mușat*; *prof. Adriana Rizescu*; *prof. Aneta Grigore*; *prof. Florin Chiriac*; *prof. Cezarina Tințăreanu-Mircea* și *prof. Florentina Toma*. **Mulțumim tuturor!**

Viitorul continentului nostru depinde de alegerile pe care le facem în prezent, indiferent de locul în care trăim și de modul în care ne câștigăm existența sau ne petrecem timpul.

De aceea, implică-te și TU!

Viitorul ne aparține!

Europene, publicații cu care am mers la Alexandria și pe care le-am oferit tuturor participanților.

- „ABC-ul dreptului Uniunii Europene”

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene a scos de sub lumina tiparului, în luna martie 2023, ultima

de a controla situațiile noi nu sunt familiare.

Publicația *ABC-ul dreptului Uniunii Europene* încearcă să prezinte, în beneficiul cetățenilor interesați, o imagine de ansamblu inițială asupra structurilor Uniunii Europene, precum și a pilonilor de susținere a ordinii juridice europene.

Deși structura de bază a Uniunii Europene – și ordinea juridică a acesteia, care prezintă un interes deosebit în acest caz – este foarte stabilă, aceasta suferă, totuși, nenumărate modificări la scară mai mare sau mai mică, de exemplu, consecințele retragerii Regatului Unit al Marii Britanii din Uniunea Europeană.

Prezenta ediție a *ABC-ul dreptului Uniunii Europene* cuprinde toate evoluțiile esențiale ale ordinii juridice ale UE până în anul 2023.

Publicația poate fi studiată și procurată, în mod **gratuit**, de la sediul EUROPE DIRECT Teleorman, centru de informare al Comisiei Europene găzduit de Biblioteca Municipală „Gala Galaction”, situat pe strada Dunării nr. 54-56, în Roșiori

de Vede, acolo unde veți găsi o gamă variată și actualizată a publicațiilor editate de către Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

Vă așteptăm!

ediție a publicației „ABC-ul dreptului Uniunii Europene”, de prof. dr. Klaus-Dieter Borchardt, autor care a deținut numeroase funcții în cadrul Comisiei Europene până la pensionarea sa în anul 2019. Acesta este profesor onorific la Universitatea Würzburg din Germania și a redactat numeroase publicații cu privire la legislația europeană.

Ordinea juridică pe care a creat-o Uniunea Europeană a devenit astăzi o componentă constantă a vieții politice și a societății noastre. În fiecare an, se iau în temeiul tratatelor Uniunii Europene mii de decizii care influențează, în mod esențial, statele membre ale UE și viețile cetățenilor acestora.

Oamenii nu sunt numai cetățenii propriilor țări, ai propriului oraș sau district; ei sunt, de asemenea, cetățeni ai UE. Fie și numai din acest motiv, este deosebit de important ca aceștia să fie informați cu privire la ordinea juridică ce le afectează viața de zi cu zi.

Totuși, complexitatea structurii UE și ordinea juridică a acesteia nu sunt ușor de înțeles. Această dificultate este cauzată, în parte, chiar de formularea tratatelor, care este adesea oarecum neclară și ale cărei implicații nu sunt ușor de apreciat.

Un alt factor este faptul că numeroase concepte cu care tratatele operează în încercarea

